

Аудіо-, відеоконтроль місця відрізняється від аналогічної негласної слідчої дії з аудіоконтролем та відеоконтролем особи передусім місцем її проведення, а також організаційно-тактичними особливостями здійснення.

Регламентована цією статтею КПК негласна слідча (розшукова) дія може проводитись у громадських місцях та в місцях загального користування, доступ до яких необмежений, тобто всередині публічно доступних місць, до яких згідно із тлумаченням положень частин 2 та 3 ст. 267 КК України можна увійти або в яких можна перебувати на правових підставах без відома їх власника, володільця або присутніх у цьому місці осіб. Такими місцями є кінотеатри, кафе, ресторани тощо. Приміщення, спеціально призначені для утримання осіб, права яких обмежені відповідно до закону (приміщення з примусового утримання осіб у зв'язку відбуттям покарання, затримання, взяттям під варту тощо), мають статус публічно доступних для проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії.

Як правило, проведення зазначеної негласної слідчої (розшукової) дії забезпечується працівниками уповноважених оперативних підрозділів, а отримані результати фіксуються на матеріальні носії та можуть використовуватись, як додатки до протоколів про їх проведення для доказування в кримінальному провадженні.

Частина 2 коментованої статті закріплює, що аудіо-, відеоконтроль місця проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої в порядку, передбаченому статтями 246, 248, 249 КПК. В ухвалі слідчого судді повинна бути вказана повна і точна адреса місця, де проводитиметься негласна слідча (розшукова) дія, час і строки її здійснення. [3, ст. 270].

Результати проведеного спостереження відповідно до ч. 1 ст. 269 КПК України фіксуються в протоколі. Об'єктивність і достовірність технічних джерел інформації можуть бути перевірені в ході окремих слідчих дій (наприклад, при допиті оперативного працівника як свідка у справі). Усе це дозволяє переконати суд в об'єктивності та достовірності наданої інформації. [1, 94]

У вирішенні завдань кримінального судочинства діяльність спрямована на пошук, фіксацію і перевірку під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує, або певної речі чи місця у публічних місцях, є одним із головних напрямів у роботі компетентних служб МВС України. Суть цієї роботи полягає в організації та тактиці проведення спостереження за особами або іншими об'єктами, які становлять оперативний інтерес, для отримання і закріплення відомостей, що сприяють попередженню і розкриттю злочинів, викриттю злочинців, які розшукуються. [1, 85]

Список використаних джерел:

1. Негласні слідчі (розшукові) дії: [курс лекцій] / Д.І. Никифорчук, С.І. Ніколаюк, О.І. Казаченко та ін. // За загаль. ред. Никифорчука Д.І. – Київ: НАВС, 2012. – 138 с.
2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. -1992. -№ 22.-Ст. 303.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 5076-VI від 05.07.2012. Коментарій

ОПЕРАТИВНИЙ ПОШУК ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОСОБАМИ ОКРЕМИХ ЕТНІЧНИХ МЕНШИН

Севрук Володимир Геннадійович, ад'юнкт кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

Виявлення об'єктів оперативної уваги у сфері інформаційних технологій здійснюється оперативними підрозділами під час оперативного пошуку. Оперативний пошук, як окрема форма оперативно-розшукової діяльності, спрямований на отримання та перевірку інформації про раніше невідомі факти та осіб, що становлять оперативний інтерес. Оперативний пошук є системою заходів поза зв'язком з конкретним об'єктом, що перевіряються, чи раніше виявленим фактом. Таким чином, ефективно організований та систематично здійснюваний оперативний пошук визначає повноту інформаційного забезпечення оперативного підрозділу первинною оперативною інформацією.

Злочини у сфері інформаційних технологій, що вчиняються особами окремих етнічних меншин мають високий процент латентності, а тому їх

виявлення потребує активного випереджувального збору інформації, що й становить сутність оперативного пошуку. Важливість оперативного пошуку виявляється ще й у тому, що оперативна обстановка у сфері інформаційних технологій, останнім часом, значно ускладнюється посиленням факторів активізації злочинності, що визначається різними факторами.

В сучасних умовах соціально-економічного розвитку України комп'ютерна злочинність стала реальністю суспільного життя. Розуміння причин її виникнення та розвитку потребує аналізу кризових ситуацій, що склалися і мають значний вплив на соціальний, економічний та правовий розвиток суспільства.

Швидко кіп'якісне та якісне зростання такої злочинності обумовлені забезпеченням протидії у різних сферах суспільного життя: частотою змінюваної системи правоохоронних органів, неадекватністю законодавства, помилками у правозастосовчій практиці та сприяють розвитку комп'ютерної злочинності як соціального явища.

В Україні комп'ютерна злочинність лише починає набирати силу і потребує наукового підходу. На сьогодні проблема комп'ютерної злочинності є однією з найпопулярніших дискусій ХХІ століття. Шлях окремих галузей юридичної науки та тут пріоритетними є такі напрями: для науки криміналістичного права – особливості кваліфікації ланого вилу злочинів; для криміналістики – засоби, методи і прийоми розкриття, розслідування і попередження злочинів; для судової психіатрії – діагностування комп'ютерних фобій та їх зв'язок з проблемами нерозуміння.

Розвиток науково-технічного прогресу в ХХ ст. поява науково-технічних досягнень, глобального значення пов'язано з новими проблемами, що зачіпають інтереси не тільки окремих осіб і держав, але і міжнародного співтовариства в цілому. Поява нових науково-технічних об'єктів як результат оптимізації і постійного прагнення людства до пізнання науковинного світу відноситься поза сумнівом до прогресивних явищ, але використання цих об'єктів може спричинити як позитивні так і негативні наслідки, оскільки нерозуміння пов'язано з повною етичними, політичними і правовими проблемами відповідальності держав і індивідів [1].

Наскільки важко доводитися визнавати, що правоохоронна система України нездатна ефективно протистояти злочинності у сфері інформаційних технологій, перш за все, через неадекватність, наповнену обсязі інформаційного забезпечення відповідних оперативних підрозділів первинною інформацією про наміри та її невідновлення злочинців. Правоохоронна практика у ланій сфері потребує законодавчого об'єднання та організаціїного впровадження певної «сигнальної» системи активних випереджальних заходів, незалежної її по дають змогу отримати оперативну інформацію ще до реалізації злочинного наміру. В іншому випадку ефективність протидії комп'ютерним злочинам буде мінімальною. Проте, враховуючи сучасну практику законодавчого забезпечення інших актуальних напрямів правоохоронної діяльності, слід очікувати на тривалість відповідних державно-правових кроків.

Враховуючи, що отримання первинної інформації, тобто оперативної інформації, що раніше була невідомою для ОРС, передбачає використання активної допомоги громадянства, вважаємо, що першочерговою необхідною законодавчою закріплення в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» права оперативних працівників ініціативно опитувати громадян за їх згодою та використовувати їх добровільну допомогу при відсутності формальних підстав проведення оперативно-розшукової діяльності, що закріплені в лічовому Законі. Актуальним також є передбачення можливості реалізації оперативними підрозділами інших прав, що передбачені Законом у напрямку спрощення підстав та процедури їх реалізації, а також розширення самого переліку таких прав.

Іншими словами, перехід від обігу злочинних засобів до більш комплексних законних засобів. Міжнародний досвід свідчить, що суцільна злочинність проникає в сферу законного підприємництва, підпадає репутацію всіх, хто так чи інакше стикається з нею, і корумпує її посадових осіб, послуги яких їй необхідні для відмивання незаконних прибутків.

Список використаних джерел:

1. Компьютерная преступность и правовое обеспечение информационной безопасности// Хвал, Шанк, Ру, Фанк, Ин. - [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.crime-research.ru/articles/crimes2009/>.